

Dkt. David Bauer, Somo la Biblia la Kujifunza kwa Kufata, Hotuba ya 10, Utafiti wa Sehemu na Sehemu Nzima, Utafiti wa Migawanyiko, Sehemu, Sehemu, na Aina

© 2024 David Bauer na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. David Bower katika mafundisho yake kuhusu Ujifunzaji wa Biblia kwa Kufata Neno. Huu ni kipindi cha 10, Utafiti wa Sehemu na Mambo Yote, Utafiti wa Migawanyiko, Sehemu, Sehemu, na Aina.

Unakumbuka kwamba tulitaja kwamba kwa kweli kuna viwango vitatu vya uchunguzi.

Ya kwanza ni utafiti wa kitabu, uchunguzi wa kitabu, na utafiti wa kitabu kwa ujumla. Tumezungumzia hilo. Kwa kweli nimewasilisha tafiti mbili za vitabu hapa: Utafiti wa Yuda, kitabu kifupi, kilicho wazi kabisa, na utafiti wa Yakobo, mgumu zaidi.

Ngazi ya pili, kama unavyokumbuka, ya uchunguzi ni utafiti wa sehemu na vitu vyote, ambavyo vinahusisha utafiti wa mgawanyiko, utafiti wa sehemu, utafiti wa sehemu, vitengo vilivyopanuliwa zaidi au kidogo ndani ya kitabu. Na wacha nifafanue istilahi hapa. Unapofanya utafiti wa kitabu, vitengo vikuu vya kitabu vitazingatiwa kuwa mgawanyiko.

Na migawanyiko yenyewe imegawanywa katika au kugawanywa katika sehemu. Na sehemu zimegawanywa katika sehemu. Sasa, ikiwa sehemu ni kubwa au ndefu vya kutosha, unaweza kuwa na kategoria inayoingiliana hapa, sehemu ndogo.

Kwa hivyo, kwa ujumla, inatoka kwenye mgawanyiko hadi sehemu, labda sehemu ndogo, na hadi sehemu kwa upande wa urefu. Sasa, ikiwa hiyo ni rahisi sana, acha nichanganyike mambo kidogo na nieleze kwamba sehemu hufafanuliwa kwa urefu. Sehemu ni aya mbili au zaidi kuhusu urefu wa sura ya wastani, ingawa si lazima iendane na sura, iliyunganishwa na mada ya kawaida na muundo wa kawaida.

Aya mbili au zaidi kuhusu urefu wa sura ya wastani, ingawa si lazima zilingane na sura, zimeunganishwa na mada ya kawaida na muundo wa kawaida, ambayo ina maana kwamba mgawanyiko mkubwa ndani ya kitabu unaweza pia kuwa sehemu. Kwa kweli, hivyo ndivyo tulivyopata katika utafiti wangu kuhusu James, ambapo mgawanyiko mkuu wa kwanza wa kitabu ni 1, 2, hadi 27. Huo ni mgawanyiko mkubwa wa kitabu, lakini pia ni sehemu kwa sababu ni kundi la aya mbili au zaidi kuhusu urefu wa sura ya wastani zilizounganishwa na mada ya kawaida na muundo wa kawaida.

Kwa hivyo, kwa ajili ya urahisi, tutadhani kwamba tunazungumzia utafiti wa sehemu hapa. Lakini ninachosema kuhusu utafiti wa sehemu kinaweza kutumika katika utafiti wa mgawanyiko au utafiti wa sehemu. Kuhusu utambuzi wa nyenzo, tunaweza kuendelea na kutambua nyenzo mahususi kwa kutoa kichwa kifupi kwa kila aya, na hivyo kukumbuka yaliyomo katika aya, kutusaidia kukumbuka kwa kuunganisha maudhui ya sehemu kwa aya na kuweza, kwa hivyo, kufikiria yaliyomo katika sehemu bila kutumia maandishi.

Pia muundo, na utaona kwamba mchakato wa utafiti wa sehemu kwa ujumla unalingana na mchakato wa utafiti wa kitabu. Kwa hivyo, tena, kama ilivyo katika utafiti wa kitabu, vivyo hivyo katika utafiti wa sehemu, kitovu cha tunachofanya ni uchambuzi wa kimuundo. Muundo unahusisha hapa vipengele viwili vikuu kama unavyofanya katika utafiti wa kitabu.

Utambuzi wa vitengo vikuu na vitengo vidogo, kuvunjika, na utambuzi wa mahusiano makubwa ya kimuundo. Tena, uhusiano mkubwa ndani ya sehemu ni ule unaodhibiti sehemu kubwa ya sehemu na unaodhibiti zaidi ya nusu ya nyenzo ndani ya sehemu nzima. Vinginevyo, unaingia katika mahusiano madogo na haushughulikii muundo mkuu wa sehemu hiyo.

Na mahusiano yaleyale ya kimuundo tuliyozungumzia chini ya utafiti wa vitabu yanafaa hapa pia. Tena, tunauliza maswali, maswali ya uhakika, ya busara, na yenye maana kuhusu kila uhusiano mkuu wa kimuundo ambao tuliutambua na kutambua maeneo muhimu dhidi ya au ya kimkakati ambayo yanawakilisha mahusiano makubwa ndani ya sehemu hiyo. Sasa, tofauti na utafiti wa vitabu, ingawa, hatuendelei na kufanya tena kitu kama data muhimu zaidi.

Tayari tumefanya hivyo kwa kitabu kizima. Lakini tunaona hapa umbo au mifumo ya fasihi iliyotumika. Na tutazungumzia hilo.

Tunataka kurudi na kuzungumzia hilo zaidi kidogo kwa muda mfupi tu kwa sababu hilo ni muhimu sana, hata kwa tafsiri. Mengi ya tunayosema, tutayasema kwa muda mfupi tu kuhusu aina za fasihi au aina, yatahusu tafsiri. Na kisha, tena, hisia zingine kuu, kitu kingine chochote unachofikiri kinapaswa kutajwa ambacho kinahusu sehemu nzima lakini hakikufaa chini ya nambari 1 hadi 5 au nambari, haswa, kinaweza kutajwa hapa.

Hata hivyo, nataka sasa kutulia na kusema kidogo kuhusu umbo au miundo ya fasihi. Na hili linahusu suala zima la aina ya fasihi. Kwa kweli, maneno haya mawili kimsingi yana maana sawa.

Kwa umbo la fasihi, tunamaanisha aina ya uandishi hapa. Ni muhimu kutambua kwamba kila kifungu, hasa kila tendo la usemi, linahusisha aina ya uandishi. Na katika kila utamaduni, kuna aina fulani za uandishi, yaani, aina fulani zinazotambulika.

Mwandishi anapotumia aina fulani ya uandishi, mwandishi hudhani kwamba wasomaji wake watatambua aina hiyo ya uandishi, wataweza kutambua kwamba hii ni aina anayotumia, na pia atatambua tabia ya aina hiyo ya uandishi na watajua ni aina gani za mikakati ya usomaji, ni aina gani za hatua za usomaji zinazohitajika ili kutafsiri kifungu hiki ipasavyo kulingana na aina ambayo kimepigwa kinyume na kusomwa kulingana na aina nyingine za uandishi. Wittgenstein anarejelea hili kama sheria za mchezo wa lugha. Aina kwa kweli inahusisha aina ya msimbo usio wazi.

Kama ninavyosema, kila kifungu kinahusisha aina fulani ya utanzu, na kila utanzu unahusisha msimbo usio wazi. Utanzu huo unamshawishi msomaji kutafsiri kifungu hiki kulingana na mhusika na mahitaji ya utanzu huu badala ya kukisoma kulingana na aina nyingine za utanzu. Sasa, utanzu ni aina ya kategoria au suala la kuvutia kwa sababu una viwango mbalimbali vya utanzu.

Unaweza kusema kwamba una aina fulani za tanzu ambazo ni za jumla kabisa, na aina hizi za jumla zenyewe zinaweza kugawanywa katika aina maalum zaidi, na aina hizi maalum zaidi zenyewe zinaweza kugawanywa katika aina maalum zaidi. Kwa mfano, aina ya jumla kama vile simulizi ya nathari inaweza kugawanywa katika aina mbalimbali au aina mbalimbali ndani ya simulizi ya nathari. Kwa mfano, hadithi za uponyaji au zinazofanana na hizo, na hadithi za uponyaji zenyewe zinaweza kugawanywa zaidi.

Sasa, aina tunazotambua katika sehemu ya utafiti wa sehemu kwa kweli ni aina za jumla zaidi, si maalum zaidi, kwa sababu ukiingia katika aina maalum zaidi, ukijaribu kutambua aina maalum zaidi katika sehemu ya uchunguzi, lazima uingie katika tafsiri kubwa. Lazima udhani kwamba baadhi ya aina hizi maalum zaidi zilijulikana na kutumika na zingetambuliwa wakati fulani na na watu fulani katika utamaduni au utamaduni mdogo ambao wasomaji walikuwa. Kwa hivyo, ni salama zaidi kuepuka aina ya tafsiri ya mapema katika kiwango hiki kuzungumzia kategoria pana zaidi za aina kuliko zile maalum zaidi.

Lakini, hapa kuna baadhi ya aina kuu za aina tunazokutana nazo ndani ya Biblia. La kwanza tutakalotaja ni la kujadiliana, ambalo ni aina ya hoja za kimantiki. Hili ndilo jambo tunalopata karibu katika barua zote.

Unaweza kutaja kifungu chochote hapa katika Yakobo au katika Waebrania, kinachoelezea kwa undani, aina ya hoja ya kimantiki. Unakipata pia katika sehemu zingine za orodha. Kwa mfano, Marko 13, hotuba ya wakati wa mwisho katika injili ya Marko ni inayoelezea kwa undani.

Mojawapo ya sifa za hoja ya kimantiki, ya kimantiki, au aina ya utangulizi ni kwamba inadhaniwa, isipokuwa kama kuna dalili dhahiri kinyume chake, kwamba lugha inayotumika itakuwa halisi badala ya ya kitamathali. Unaweza kuwa na lugha ya

kitamathali katika umbo la fasihi ya kimantiki, lakini ungechukulia lugha kuwa ya kitamathali badala ya halisi katika umbo la kimantiki tu ikiwa kuna dalili fulani za ukweli kwamba dalili fulani ndani ya maandishi yenyewe kwamba katika kifungu hiki maalum cha utangulizi, tunapaswa kufikiria kwa lugha ya kitamathali badala ya lugha halisi au kuhusiana na hilo ikiwa haiwezekani kuelewa kifungu kwa kukisoma kwa njia halisi dhidi ya ya kitamathali. Pia ni kweli kwamba katika hoja ya kimantiki, hatupaswi kudhani mfuatano wa mpangilio wa matukio.

Vifungu vinasonga mbele kimaudhui badala ya kimfuatano wa matukio. Kwa hivyo, hatuwezi kudhani kwamba kile kinachoelezwa katika mstari wa 25 wa umbo la fasihi linalojadiliana kinamaanisha kwa upande wa wakati hasa kuwa kimetokea au kutokea baada ya kile kilichoelezwa katika mstari wa 22 au mstari wa 23. Aina nyingine ya aina ni simulizi ya nathari.

Hii ni aina ya hadithi au historia. Kwa mfano, katika Matendo 5:1 hadi 11, una hadithi au ripoti ya tukio la Anania na Safira hapo, lakini bila shaka, katika sehemu nyingi sana katika Agano Jipya pia. Katika kesi ya masimulizi ya nathari pia, dhana ya msingi ni kwamba lugha inayotumika itakuwa halisi badala ya kitamathali, ingawa unaweza kuwa na lugha ya kitamathali, bila shaka, katika umbo la fasihi la simulizi ya nathari, lakini tu ikiwa kuna dalili wazi katika kifungu chenyewe kwamba katika kifungu hiki cha simulizi ya nathari, tunapaswa kuelewa lugha hiyo zaidi kwa kitamathali kuliko kihalisi.

Katika masimulizi ya nathari, kinyume na kile tulichosema kuhusu majadiliano, dhana ya msingi ni kwamba kifungu hicho huendelea kwa mpangilio, kwamba kile kinachoelezwa katika, tuseme, mstari wa 40 wa kifungu cha masimulizi ya nathari kinakusudiwa kueleweka kama kinachokuja baada ya kile kilichoelezwa katika mstari wa 38 na kinachokuja kwa mpangilio kabla ya kile kitakachoelezwa katika mstari wa 45 na kadhalika. Lakini unaweza kuwa na tofauti katika hili. Tofauti ni kumbukumbu za nyuma au utabiri.

Bila shaka, katika kisa cha kurudi nyuma, mwandishi husimama kutoka kwenye hadithi na maandishi na kuelezea tukio ambalo, baada ya muda, lilitokea mapema zaidi. Huo ni kurudi nyuma. Wakati mwingine hujulikana kama ellipsis, na hilo linapotokea, kwa kweli, hilo ni muhimu sana kuliona kwa sababu mwandishi anapokatiza hadithi katika maandishi na kushiriki katika kurudi nyuma au kinyume chake, hujihusisha na kutabiri mahali ambapo mwandishi husimama na kuzungumzia kuhusu tukio kwa wakati litakalotokea katika siku zijazo kuhusiana na mahali tulipo katika hadithi ya maandishi.

Unapokuwa na aina hiyo ya usumbufu wa muda, mwandishi anavutia umakini wa msomaji kwa hili, kwa ujumla, na anatumia tufikirie kwa nini, kwa kweli, tukio hili ambalo halifai hapa kwa wakati limewekwa hapa katika mantiki ya maandishi. Linafanya nini hapa? Na linaelezaje kinachoendelea, kinachoelezewa kulingana na

matukio katika kifungu hiki? Sasa, zaidi ya hayo, pia tuna mashairi, na ushairi, bila shaka, unapatikana zaidi katika Agano la Kale kuliko katika Agano Jipya. Ukitaka kuona jinsi inavyoonekana wakati watafsiri wanaona kifungu kuwa katika umbo la fasihi ya kishairi, nenda tu uangalie Zaburi katika Biblia zako, na utagundua kwamba katika Zaburi, kwa mfano, una umbo la kudumu na umbo la kudumu ni njia ya watafsiri wa Biblia ya Kiingereza kuonyesha kwamba katika hukumu yao katika kifungu hiki, tuna umbo la kishairi.

Sasa, una mashairi fulani katika Agano Jipya, hasa wakati, bila shaka, Agano Jipya linanukuu vifungu vya mashairi vya Agano la Kale au wakati mwandishi wa Agano Jipya ananukuu kutoka kwa wimbo, wimbo wa Kikristo, au labda anapotoa imani. Baadhi ya imani zilizojumuishwa katika Agano Jipya zinaonekana kutungwa katika mashairi, lakini kwa sehemu kubwa, una mashairi katika Agano la Kale badala ya katika Agano Jipya. Sasa, mashairi ya kibiblia hayana sifa kubwa kwa mashairi, kama ilivyo kwa angalau mashairi mengi ya kisasa ya Kiingereza.

Kwa sehemu kubwa, huna shairi, ingawa kuna shairi fulani katika ushairi wa Kiebrania, lakini, bila shaka, shairi hilo liko katika Kiebrania na si lazima liwe na uhakika au tofauti katika tafsiri ya Kiingereza. Lakini lina sifa, ushairi ni, kwa mita, yaani, kwa mdundo, kama si kwa mdundo, angalau kwa mdundo. Kuna midundo mingi sana, aina hii ya kitu, na unaweza kufikiria kwamba hii ingesaidia sana katika kutafsiri ushairi wa kibiblia, kujua, kwa mfano, wapi mdundo unapoanguka, wapi mdundo, kuhusu mahali ambapo msisitizo unaweza kuwa, na pia jinsi ubeti mmoja unavyohusiana na ubeti mwingine kwa maana.

Kwa bahati mbaya, ingawa tunajua kwamba ushairi wa Kiebrania una kipimo, hatukielewi. Hatujui hasa kilichohusika katika kipimo cha ushairi wa Kiebrania. Kipimo cha ushairi wa Kiebrania wala hatukielewi kabisa, na kwa hivyo usomi wa kibiblia hauwezi kutumia sana maarifa kutoka kwa kipimo katika ushairi.

Lakini jambo moja tunalojua tunalo katika ushairi, na hili liligunduliwa hasa na kusesitizwa na Robert Louth karne kadhaa zilizopita, ni ulinganifu. Kimsingi kuna aina tatu za ulinganifu katika ushairi, na hizi ni kategoria ambazo zilitengenezwa na Louth na kimsingi zimekubaliwa tangu wakati huo. Ya kwanza ambayo tutataja ni ulinganifu sawa, ambapo mstari wa pili au ubeti wa pili unasema kimsingi kitu kile kile kama cha kwanza lakini kwa maneno tofauti tu.

Na unaweza kuona jinsi hii itakavyokuwa msaada kwa tafsiri katika suala la kufanya uelewa wetu sahihi zaidi na imara zaidi wa kifungu, lakini kimsingi una wazo lile lile linalowasilishwa kwa njia mbili tofauti. Na ili mistari miwili, mistari au beti zinazofanana, zifasiriane kwa pamoja. Aina nyingine ya usambamba ni kinyume cha maneno.

Tuna hili wakati ubeti wa pili au mstari wa pili unasimama tofauti na wa kwanza, na tena, haya yanatafsiriana, yanasaidia sana. Aina ya tatu, na tunaweza kutoa mifano ya hili lakini sitachukua muda kuifanya kwa wakati huu, ni usambamba wa sintetiki. Kimsingi, usambamba wa sintetiki unahusisha usambamba wote ambao si sawa na si kinyume.

Kuna aina nyingine mbalimbali za usambamba ambazo haziendani na sinoni na kinyume chake, zina kazi zingine mbalimbali, na kwa hivyo sintetiki ni aina ya kategoria ya kukamata yote kwa zingine zote. Sasa, fumbo ni aina nyingine ya umbo. Hadithi, kwa kawaida hadithi kutoka kwa shairi, ni hadithi kutoka maisha ya kila siku inayoelekeza kwenye ukweli wa kiroho na inaweza kusema mengi zaidi hapa kuhusu mafumbo.

Lakini neno mfano au neno la Kiingereza mfano kwa kweli ni tafsiri ya mfano wa Kigiriki, ambayo inamaanisha kutupwa kando, mpangilio kando. Kwa hivyo, unacho nacho ni vipengele viwili ndani ya mfano, hadithi ya mfano wenyewe na ukweli wa kiroho ambao mfano unaelekeza. Ninasema ukweli wa kiroho, mifano ya kibiblia, bila shaka, hasa inaelekeza kwenye ukweli wa kiroho, lakini ukweli au ukweli wa kiroho unaelekeza.

Suala kuu hapa, kwa kweli, katika mfano, ni uhusiano kati ya hadithi ya mfano na ukweli wa kiroho ambao inaelekeza. Sasa, katika kanisa la kwanza, njia kuu, njia inayopendwa, ingawa hii haikufanywa na baba wote kwa njia yoyote, njia inayopendwa ya kutafsiri mifano ilikuwa kama fumbo, ambapo kila undani wa mfano ulikuwa na fumbo lake la kiroho. Mara nyingi, tafsiri hii ya mafumbo ya mafumbo haikuwa na uhusiano wowote na hadithi ya mfano wenyewe au muktadha, muktadha wa injili wa mfano, lakini ilikuwa kweli suala la kila undani kuwa na fumbo lake la kiroho ambalo halikuchangia kitu kama hoja kuu ya mfano wenyewe.

Huu ni mbinu ya mafumbo, na unaipata miongoni mwa mingine katika Mtakatifu Augustine. Hii kimsingi, kwa sehemu kubwa, ilikuwa jinsi mafumbo yalivyosomwa na kufasiriwa hadi Matengenezo, na warekebishaji walichukua nafasi nyingi za tafsiri za mafumbo za mafumbo badala ya maana ya mafumbo, lakini warekebishaji mara nyingi hawakufanya walichohubiri na mara nyingi walirudi kwenye tafsiri za mafumbo. Na, bila shaka, katika tafsiri yao, Papa alielekea kufanya kazi kwa umaarufu na kamwe hakuwahi kufanya kazi kwa njia ya furaha sana.

Hivi ndivyo mambo yalivyokuwa hadi, mwishoni mwa karne ya 19, tulipokuwa na utayarishaji wa kile ambacho huenda ni kazi muhimu zaidi katika historia nzima ya tafsiri ya mafumbo na msomi Mjerumani Adolf Jülicher. Kazi yake ya mafumbo mawili, juzuu ya kwanza ya kazi yake ya mafumbo mawili kuhusu mafumbo, ilitoka mwaka wa 1899, ya pili mwaka wa 1910. Ni kazi ya mafumbo mawili ambayo haijawahi kutafsiriwa kwa Kiingereza.

Jina la kitabu ni Die Gleichnisreden Jesu. Kama kingetafsiriwa kwa Kiingereza, jina hilo lingemaanisha mifano ya Yesu. Alibishana kwamba mifano hiyo, Yesu alipokuwa akiizungumza, ilikuwa na hoja moja na hoja moja pekee na maelezo yote ya mfano huo yalikuwepo tu ili kutoa mvuto na rangi kwenye hadithi.

Hapakuwa na mwenzake wa kiroho hapa hata kidogo. Kwa hivyo, una Augustine, ambaye, kama ninavyosema, anajihusisha na mbinu ya kiistiari ambapo kila undani una mwenzake wa kiroho unaoenea kila mahali. Sio maelezo hayo hasa na ukweli wa kiroho unaowakilishwa na maelezo mbalimbali hauhusiani kwa kila mmoja kwa mujibu wa mantiki ya mfano.

Aina hiyo ya fumbo kwa upande mmoja dhidi ya hoja moja tu kali kabisa. Sasa, bila shaka, utagundua mara moja kwamba utakapokuwa na maelezo ya Yesu kuhusu mifano katika Injili, kwa mfano, sura ya 13 ya Mathayo, na kwa mfano, mfano wa udongo, utagundua kwamba Yesu, kwa kweli, anatambua vielelezo vya kiroho kwa maelezo. Mbegu katika mfano wa udongo, mbegu inawakilisha hili.

Aina hii ya udongo inawakilisha aina hii ya mtu. Aina hii nyingine ya udongo inawakilisha aina hii nyingine ya mtu. Aina ya tatu ya udongo inawakilisha aina hii nyingine ya mtu.

Kwa hivyo, una mwelekeo wa aina ya fumbo. Kwa hivyo, Jülicher alipobishana kwamba mafumbo yana hoja moja na hoja moja tu, alisisitiza kwamba hiyo ilikuwa kweli kuhusu mafumbo kama Yesu mwenyewe alivyoyasema. Alisisitiza kwamba maelezo ya mafumbo, maelezo ya Yesu ya mafumbo tunayopata katika Injili zetu, kwa kutumia usemi wa kiufundi, si ya Kidominika.

Hazikuzungumzwa na Bwana wetu bali ziliwekwa kinywani Mwake na labda wainjilisti. Kwa hivyo, mwelekeo mzima wa kiistiari unaojitokeza kikamilifu, tuseme, Augustine unaanza tayari na wainjilisti. Lakini hata hivyo, huu ulikuwa mtazamo wa mifano iliyoshika nafasi kubwa hadi katikati ya miaka ya 1980 hivi.

Lakini wakati huo, ulikuwa na wasomi kadhaa waliojitokeza. Ninafikiria jambo moja hapa kuhusu John Sider katika makala muhimu sana inayoonekana katika Jarida Jipya la Fasihi ya Biblia, Kufikiria Upya Mifano, Mantiki ya Mila ya Jeremias. Jeremias alikuwa msomi mkubwa wa Agano Jipya aliyemfuata Jülicher katika suala la uelewa wake wa mifano.

Sider anasema kwamba hata kama mtu atakubali kwamba maelezo ya Yesu kuhusu mifano tunayoipata katika Injili si ya kweli, kwamba si ya Kifalme, yaliwekwa kinywani mwa Yesu na wainjilisti. Hata mtu atakubali hilo, na Sider akasema hakuwa na uhakika kwamba mtu anapaswa kukubali. Hata kama mtu atafanya hivyo, alisema, kweli, ikiwa utatafsiri mifano hii kulingana na jukumu lake katika Injili, kulingana na

umbo la mwisho la maandishi, lazima uchukue kwa uzito maelezo ya Yesu kuhusu mifano hii.

Kwa hivyo, ufunguo wa kutafsiri mifano kulingana na muktadha wao wa Agano Jipya ni kutafsiri mifano kulingana na njia ambayo Yesu anatumia katika uelewa wa mifano kama ilivyoielezwa katika maelezo yake mwenyewe. Anasema ukifanya hivyo, utagundua kwamba Jülicher na Augustine wako sahihi kwa kiasi fulani, kwamba mifano ya Yesu, kama anavyoielezea, ina hoja moja kuu. Haiendi kila mahali.

Maelezo haya yanahusiana na ukweli huu wa kitheolojia, maelezo haya mengine yanahusiana na ukweli huu mwingine wa kitheolojia. Hapana, mfano una hoja moja kuu, lakini maelezo yana vielelezo vya kiroho, lakini yanaunga mkono na kuendeleza hoja moja kuu. Kwa hivyo, una hoja moja kuu ambayo inaendelezwa na ukweli wa kiroho, unaoonyeshwa na maelezo ya mfano. Na kwa kweli, kwa ujumla, hivi ndivyo tafsiri ya mfano imeendelea katika miaka kadhaa iliyopita.

Sasa unaweza kuona jinsi kutambua kinachohusika katika tafsiri ya mifano ni muhimu sana katika kutafsiri vifungu katika aina hii ya mifano. Ukikubali, kama mimi, msimamo wa Sider hapa kwamba ukisoma mifano kulingana na muktadha wao wa injili, ikijumuisha maelezo uliyonayo, mifano ina hoja moja kuu, huku maelezo yakiwa na wenzao wa kiroho wanaoendeleza au kupanua hoja hiyo moja kuu, basi hiyo ni njia, bila shaka, ambayo utaikaribia mifano, utafasiri ipasavyo. Sasa, apocalyptic ilikuwa aina ambayo ilijaribu kuwasilisha kitendo cha kimungu kisicho na kifani katika umbo lililosimbwa.

Ufunuo haukuwa tu aina ya umbo la fasihi; pia ulikuwa harakati ya kijamii na kidini iliyostawi kwa takriban miaka 200 pande zote mbili za kuzaliwa kwa Kristo. Huu ulikuwa harakati iliyowahusisha watu waliojiona wametengwa, kidini na kijamii, kutoka kwa wasomi, kutoka kwa watu wa kawaida, na ambao kwa kweli waliamini kwamba ingawa Mungu kama muumba bado alikuwa na udhibiti na utawala juu ya ulimwengu, alikuwa ameamua kwa uhuru kutoonyesha au kutangaza, kuweka wazi utawala wake juu ya ulimwengu, na hangefanya hivyo hadi mwisho, hadi mwisho wa eschaton. Wakati huo huo, Mungu alikuwa hai na alikuwa akihamisha historia kuelekea utimilifu mkuu, eschaton, apocalypse, lakini kwa njia zilizofichwa, njia ambazo hazikuonekana kwa kweli na watu ambao hawakupewa msaada wa kuiona.

Na hivyo, harakati ya apokalipsi ilijaribu kutambua kazi ya Mungu kwa njia fiche na zilizofichwa ulimwenguni na pia, bila shaka, kutangaza kile ambacho Mungu alikuwa nacho akilini mwishoni. Na hii ilionyeshwa kwa lugha ya ishara sana. Bila shaka, mfano dhahiri zaidi wa umbo la fasihi ya apokalipsi katika Agano Jipya ni Ufunuo 4-22.

Katika lugha ya mfano, lugha inayoonekana sana, na kwa kweli ilihusisha kuweza kuona visivyoonekana. Na ndiyo maana una msisitizo wa picha, mkazo mkubwa juu

ya lugha ya mfano au inayoonekana hapa. Na kwa kweli, una aina ya matumizi thabiti ya lugha ya mfano.

Kwa hivyo, kwa maneno mengine, takwimu zile zile huwa zinaonekana katika kazi moja ya apokalipsi baada ya nyingine, na huwa na umuhimu sawa. Huwa zinaelekeza kwenye ukweli uleule ili ukishaanza kuingizwa katika mawazo ya apokalipsi, uweze kutoka kazi moja ya apokalipsi hadi nyingine. Dhana ya kawaida katika apokalipsi ni kwamba lugha itakuwa ya mfano badala ya halisi.

Unaweza, tena, kuwa na lugha halisi katika vifungu fulani vya apokalipsi, lakini dhana ya msingi ni kwamba ukiondoa dalili wazi za lugha ya mfano, ya lugha halisi, lugha inapaswa kueleweka kama ya mfano badala ya halisi, kama ilivyo. Na pia, kuna dhana kwamba kifungu kinaendelea, si lazima kifuatane na mpangilio, bali kifuatane na mada. Na kwa hivyo, huwezi kudhani kwamba, tuseme, kile kinachoelezwa katika sura ya 12 ya kazi ya apokalipsi kinakusudiwa kueleweka kama kinachokuja kifuatane na mpangilio baada ya kile kilichoelezwa katika sura ya 11.

Kwa kweli, kuna watu wengi ambao huwa wanasoma apokalipsi kama inayohusisha mfuatano wa mpangilio wa matukio. Angalau katika ulimwengu wa Magharibi, kuna tabia ya kusoma aina zote za fasihi kimsingi kama simulizi ya nathari na kudhani mfuatano wa mpangilio wa matukio, hata katika visa kama hivi, ambavyo, bila shaka, vinahusisha aina ambayo haitumiki na ambayo haifahamiki tena, kusoma hata apokalipsi, ambayo, kama ninavyosema, haisongei mbele katika suala la aina, matarajio ya jumla, kwa mpangilio wa matukio, kuisoma kwa njia ya mpangilio wa matukio. Na hii imesababisha tasnia nzima, ikiwa tunaweza kuiweka hivyo.

Situmii lugha hiyo kwa njia ya kudharau, lakini mtu anaweza kusema kuna watu kadhaa ambao wamejikita katika taaluma ya eskatolojia na kuelezea kila kitu kwa undani wa mwisho kwa msingi wa usomaji wa mpangilio wa Ufunuo 4 hadi 22, ambao unaweza kuwa tatizo. Na kisha tamthilia au nathari ya kuigiza, ambayo inahusisha, inahusisha nathari, lakini utambulisho na maelezo dhahiri ya matukio au mawazo kwa athari zake zinazogusa. Kwa hivyo, ingawa iko katika mfumo wa nathari au hadithi, hoja si kuhusisha tukio au hadithi kama hivyo bali kutumia wahusika mbalimbali au matukio mbalimbali katika kifungu cha nathari kama yanayowakilisha uhalisia wa ulimwengu.

Nadhani mfano mzuri hapa ni sura ya 37 ya Ezekieli, sura maarufu ya Bonde la Mifupa Kavuu, ambapo ni wazi kabisa kwamba Ezekieli haendi bondeni na kuona mifupa mikavu inayokusanyika pamoja na kufanyiwa mwili mbele ya macho yake, aina hii ya kitu. Hazungumzii hilo kama tukio bali anatomia nathari kwa mtindo wa kuigiza kuzungumzia uhalisia, aina nyingine za uhalisia ambao Mungu anauhusu. Mfano mwingine wa hili ungekuwa sura ya 7 na 8 ya Mithali, ambapo hekima inawasilishwa kama mwanamke mwema na upumbavu, upumbavu, unawasilishwa kama kahaba.

Na hazungumzi kweli, ingawa anatumia lugha inayomrejelea kahaba na kile ambacho kahaba hufanya na ulaghai wa ukahaba na mambo ya aina hii yote. Kwa kweli haongei kuhusu ukahaba. Lengo lake ni kutumia ukahaba au kahaba kama taswira ya upumbavu.

Kwa hivyo, ni wazi kabisa, ni muhimu kutafsiri vifungu kulingana na aina yake na kutojikusisha na kile tunachoweza kukiita ukiukaji wa aina, jambo ambalo hutokea, kama ninavyosema ukitafsiri kifungu ambacho ni cha aina moja ya fasihi kana kwamba ni cha nyingine. Mfano niliotoa ni kutoka Apocalyptic, kutafsiri Apocalyptic kana kwamba ni simulizi ya nathari, ikiwa ni pamoja na kuendelea na kudhani mfuatano wa mpangilio wa matukio wakati, kwa kweli, haifai, kutokana na aina hiyo, kudhani aina ya mfuatano wa mpangilio wa matukio.

Sasa, mahali pa kwenda kwa maelezo na utafiti zaidi wa aina hizi, aina hizi mbalimbali, aina ya marejeleo chaguo-msingi tunayopaswa kwenda kwa kitu kama hicho ni kamusi za Biblia. Ninatambua kwamba wengi wenu mnaotazama video hii huenda msiwe na ufikiaji wa aina mbalimbali za rasilimali za ziada. Lakini wacha niseme tu, ikiwa mna ufikiaji wa rasilimali za ziada, iwe katika maktaba zenu au katika maktaba ambazo zinaweza kupatikana kwenu au labda hata mtandaoni, mojawapo ya muhimu zaidi, na nadhani kila kitu kingine kikiwa sawa, aina muhimu zaidi ya rasilimali ya kuwa nayo kwa ajili ya masomo ya Biblia ni kamusi ya Biblia.

Ukiweza kuipata, ikiwa unaweza kuimudu, kamusi ya Biblia yenye juzuu nyingi inafaa kwa mtu yeyote anayehusika katika huduma ya Kikristo. Kamusi ya Biblia yenye juzuu moja ni ya kuchagua sana, fupi sana, na isiyoeleweka sana kiasi cha kutoweza kusaidia sana. Sasa, kwa kweli nimeandika orodha ya kazi kuhusu vipengele mbalimbali vya kujifunza Biblia.

Inaitwa Vyombo Muhimu vya Kujifunza Biblia kwa Huduma, na nina sehemu hapa kuhusu kamusi za Biblia. Kamusi yenye mamlaka zaidi ya kibiblia au Biblia labda inachukuliwa kuwa Kamusi ya Biblia ya Anchor. Ni juzuu sita.

Ni ghali kiasi. Inapatikana, kwa bahati mbaya, katika mfumo wa vitabu na pia kielektroniki. Kamusi moja ambayo si pana sana lakini bado ni imara sana ya Biblia yenye vitabu vingi ni International Standard Bible Encyclopedia, ambayo mara nyingi hujulikana kwa kikrostiki kama ISBE.

Ukitumia hili, unataka kuhakikisha unapata International Standard Bible Encyclopedia, ile iliyohaririwa na Bromley na si Orr. Ile iliyotayarishwa na J. Edwin Orr na kutolewa mwaka wa 1929 imepitwa na wakati. Inauzwa na kampuni kubwa ya uchapishaji, ikisifiwa nayo.

Hutaki hilo. Limepitwa na wakati. Unataka toleo la hivi karibuni lihaririwe na Bromley.

Mwingine unaosaidia sana, na kwa kweli huu ndio wa hivi karibuni zaidi, ni Kamusi ya New Interpreters of the Bible, iliyochapishwa na Abingdon. Hiyo iko katika juzuu tano. Lakini wana makala kuhusu aina hizi zote za fasihi.

Zinaeleza kwa undani na zinasaidia sana katika suala la umuhimu wa tafsiri wa aina hizi za fasihi. Katika sehemu inayofuata, tutaangalia utafiti wa sehemu na kufanya utafiti wa sehemu ya sura ya kwanza ya kitabu cha Yakobo. Tena, kabla ya kutazama video hiyo, ningekuhimiza usome sura ya kwanza ya kitabu cha Yakobo.

Jaribu kufanya uwezavyo kuhusu kuelewa kwa njia ya utafiti wa sehemu. Kisha, tutazungumzia hilo mwanzoni mwa sehemu inayofuata.

Huyu ni Dkt. David Bower katika mafundisho yake kuhusu Ujifunzaji wa Biblia kwa Kufata Neno. Hii ni kipindi cha 10, Utafiti wa Sehemu na Mambo Yote, Utafiti wa Migawanyiko, Sehemu, Sehemu, na Aina.